

DECIZIE Nr. 7 din 21 ianuarie 2008
EMITENT: ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE - SECȚIILE UNITE
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 691 din 10 octombrie 2008

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
- SECȚIILE UNITE -

DECIZIA Nr. 7
din 21 ianuarie 2008

Dosar nr. 64/2007

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile [art. 25](#) lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-au întrunit pentru a examina recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în legătură cu interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 17](#) alin. (1) lit. c) și ale [art. 18](#) alin. (3) teza finală din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată, referitor la condițiile necesare pentru dobândirea reprezentativității de către organizațiile sindicale constituite la nivel de unitate.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor [art. 34](#) din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 88 de judecători din totalul de 114 aflați în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Antoaneta Florea.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, solicitând admiterea acestuia și pronunțarea unei decizii în sensul că organizațiile sindicale din unitate sunt reprezentative dacă îndeplinesc în mod alternativ fie condițiile prevăzute de [art. 17](#) alin. (1) lit. c) din Legea nr. 130/1996, republicată, respectiv să aibă statut legal de organizație sindicală și numărul de membri să reprezinte cel puțin 1/3 din numărul salariaților unității, fie condiția prevăzută de [art. 18](#) alin. (3) teza finală din același act normativ, în sensul de a fi afiliate la o organizație sindicală reprezentativă.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

Instanțele judecătorești nu au un punct de vedere unitar în legătură cu aplicarea [art. 17](#) alin. (1) lit. c) și a [art. 18](#) alin. (3) teza finală din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată, referitor la condițiile necesare pentru dobândirea reprezentativității de către organizațiile sindicale constituite la nivel de unitate.

Astfel, unele instanțe au considerat că organizațiile sindicale constituite la nivel de unitate sunt reprezentative numai atunci când întrunesc cumulativ condițiile stabilite de [art. 17](#) alin. (1) lit. c) din Legea nr. 130/1996 și de [art. 18](#) alin. (3) din aceeași lege.

În motivarea acestui punct de vedere s-a arătat că, în raport cu dispozițiile textelor de lege menționate, se cere ca organizațiile sindicale constituite la nivel de unitate să aibă un statut legal de organizații sindicale, numărul de membri ai sindicatului să reprezinte cel puțin 1/3 din numărul salariaților unității și să fie afiliate la o organizație sindicală reprezentativă.

S-a relevat că această soluție este impusă de interpretarea literală a dispozițiilor [art. 18](#) alin. (3) din Legea nr. 130/1996, republicată, deoarece sintagma "precum și", conținută în acest text, stabilește un raport copulativ, indicând în frază o enumerare, iar nu o alternanță.

Alte instanțe, dimpotrivă, au apreciat ca fiind necesară și suficientă pentru dobândirea reprezentativității unei organizații sindicale constituite la nivel de unitate îndeplinirea fie a condițiilor prevăzute de [art. 17](#) alin. (1) lit. c) din Legea nr. 130/1996, republicată, fie a celor cuprinse în [art. 18](#) alin. (3) din același act normativ.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și aplicat corect dispozițiile legii.

Potrivit [art. 236](#) alin. 1 din Codul muncii, [art. 1](#) alin. (1) și [art. 14](#) din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată, contractul de muncă se încheie între angajator sau organizația patronală, pe de o parte, și salariați, reprezentați prin sindicate ori în alt mod prevăzut de lege.

Pe de altă parte, prin [art. 17](#) alin. (1) din Legea nr. 130/1996, republicată, la negocierea contractului colectiv de muncă la nivel de unitate salariații sunt reprezentați de către organizațiile sindicale legal constituite și reprezentative.

Prin urmare, în raport de aceste prevederi, pentru ca o organizație sindicală să fie reprezentativă la nivelul unității, potrivit [art. 17](#) alin. (1) lit. c) din Legea nr. 130/1996, republicată, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- să aibă statut legal de organizație sindicală; iar
- numărul membrilor săi să reprezinte cel puțin 1/3 din numărul salariaților.

În urma modificărilor aduse prin [Legea nr. 143/1997](#), la [art. 18](#) din Legea nr. 130/1996 a fost introdus un nou alineat, respectiv alin. (3), în care se prevede că "organizațiile sindicale din unitate sunt reprezentative, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute de [art. 17](#) alin. (1) lit. c), precum și dacă sunt afiliate la o organizație sindicală reprezentativă".

Analiza rațională logico-gramaticală și sistematică a textului impune concluzia că sintagma "precum și" nu poate avea decât înțelesul de condiție alternativă și nicidecum de îndeplinire a unei condiții cumulative cu primele două, prevăzute de [art. 17](#) alin. (1) lit. c) din lege.

Or, este de observat că, în cazul în care o organizație sindicală din unitate își susține reprezentativitatea prin afilierea la o organizație sindicală reprezentativă, rezultă per a contrario că aceasta nu îndeplinește una din cele două condiții necesare prevăzute de [art. 17](#) alin. (1) lit. c) din lege, în sensul că "numărul membrilor sindicatului reprezintă cel puțin 1/3 din numărul salariaților unității", condiție necesară spre a obține reprezentativitatea prin hotărâre judecătorească.

De altfel, dacă legiuitorul ar fi dorit ca această ultimă condiție să fie îndeplinită cumulativ cu primele două nu ar fi inclus în text conjuncția "precum și", ci ar fi folosit doar conjuncția copulativă "și".

Pe de altă parte, în cazul în care s-ar considera că această ultimă condiție trebuie îndeplinită cumulativ cu primele două, s-ar ajunge la situația în care o organizație sindicală, chiar dacă ar cuprinde în rândurile ei toți salariații acelei unități sau majoritatea lor, să nu fie totuși reprezentativă la nivelul acelei unități dacă nu este și afiliată la o federație sau confederație reprezentativă, ceea ce ar fi inadmisibil.

Este adevărat că pentru dobândirea reprezentativității organizațiile sindicale trebuie să respecte prevederile legale, dar această condiție nu poate fi interpretată decât fie în sensul de a avea statut legal de organizație sindicală și numărul membrilor acesteia să reprezinte cel puțin 1/3 din numărul salariaților din unitate, cu constatarea îndeplinirii acestor condiții prin hotărâre judecătorească, fie în sensul de a fi afiliată la o organizație sindicală reprezentativă.

De altfel, legiuitorul nu putea recurge la soluția acordării reprezentativității sindicatului constituit la nivel de unitate când acesta este afiliat la o organizație sindicală reprezentativă, chiar dacă nu întrunește numărul de salariați stabilit de [art. 17](#) alin. (1) lit. c) din Legea nr. 130/1996, decât pentru a se asigura participarea unui interlocutor valabil la negocierile colective cu angajatorul.

Soluția legislativă adoptată în acest sens decurge din instituirea transferului de reprezentativitate, statuată prin [art. 18](#) alin. (1) și (2) din Legea nr. 130/1996, republicată, în sensul că salariații pot fi reprezentați la negocierea și încheierea contractului colectiv de muncă la nivel de ramură sau la nivelul grupurilor de unități și de organizații sindicale de tip federativ, care nu îndeplinesc criteriile de reprezentativitate la nivel național, iar organizațiile sindicale reprezentative la nivelul ramurilor de activitate sunt reprezentative și la nivelul grupurilor de unități în care au organizații sindicale proprii.

Așa fiind, organizațiile sindicale constituite la nivel de unitate devin reprezentative și pot participa la negocierea contractului colectiv de muncă atât în cazul în care îndeplinesc condițiile de reprezentativitate expres prevăzute de lege [[art. 17](#) alin. (1) lit. c)], cât și în situația în care sunt doar afiliate la o organizație sindicală reprezentativă.

De altfel, această soluție a fost adoptată și de Curtea Constituțională a României, care, în jurisprudența sa în materie ([Decizia nr. 68/2000](#)), a statuat că "legiuitorul a prevăzut posibilitatea ca sindicatele din unități să dobândească reprezentativitatea și prin afilierea la o organizație sindicală reprezentativă".

În consecință, în temeiul dispozițiilor [art. 25](#) lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, precum și ale [art. 329](#) alin. 2 și 3 din Codul de procedură civilă, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se stabili că organizațiile sindicale din unitate sunt reprezentative dacă îndeplinesc în mod alternativ fie condițiile prevăzute de [art. 17](#) alin. (1) lit. c) din Legea nr. 130/1996, republicată, fie condiția prevăzută de [art. 18](#) alin. (3) teza finală din lege, în sensul de a fi afiliate la o organizație sindicală reprezentativă.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECID:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și stabilesc că:

Organizațiile sindicale din unitate sunt reprezentative dacă îndeplinesc în mod alternativ fie condițiile prevăzute de [art. 17](#) alin. (1) lit. c) din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată, respectiv să aibă statut legal de organizație sindicală și numărul de membri ai sindicatului să reprezinte cel puțin 1/3 din numărul salariaților unității, fie condiția prevăzută de [art. 18](#) alin. (3) teza finală din lege, în sensul de a fi afiliate la o organizație sindicală reprezentativă.

Obligatorie, potrivit [art. 329](#) alin. 3 din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 21 ianuarie 2008.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. NICOLAE POPA

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei